

Více dřeva, méně betonu. Surovinová politika pro dřevo podpoří tuzemské zpracování dřeva, více se bude využívat i ve stavebnictví

25.4.2024 - Vojtěch Bílý | Lesy České republiky

Až čtvrtina nově postavených budov by v roce 2035 mohly být dřevostavby. Stát chce v budoucnu podpořit větší využití dřeva v rámci veřejných zakázek, ale i to, aby se české dřevo nevyváželo do zahraničí, ale zpracovalo doma. To pomůže zvýšit přidanou hodnotu celého odvětví, a tím posílit domácí ekonomiku, ale také snížit uhlíkovou stopu. Počítá s tím Surovinová politika pro dřevo, kterou připravilo Ministerstvo zemědělství (MZe) a Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí (MŽP).

„Surovinová politika pro dřevo je zásadní dokument, který nám dlouho chyběl. Jasně tím říkáme, že dřevo je pro stát strategická komodita. Je trvale udržitelné a chceme jeho využití více podporovat. Víme, že v dlouhodobém horizontu bude mít Česká republika dřeva podobné množství jako doposud, změnit se ale musí jeho využití. Chceme, aby se dřevo více zpracovávalo v tuzemsku, abychom mu dávali větší přidanou hodnotu a využili ho například daleko více ve stavebnictví, kde tak dokážeme dlouhodobě uložit významné množství uhlíku. Zkrátka více dřeva a méně betonu,“ řekl ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL).

Součástí Surovinové politiky pro dřevo, kterou se v nejbližší době bude zabývat na svém jednání i vláda, je detailní analýza lesnického a dřevařského sektoru. Vyplývá z ní, že budoucí udržitelné těžby dřeva se budou pohybovat kolem 14 až 15 mil. m³ dřeva za rok, tedy budou jen mírně nižší než v období před kůrovcovou kalamitou. Roční přírůst dřeva je přitom zhruba 20 mil. m³ dřeva, a je tedy možné v lesích dlouhodobě hospodařit udržitelně. Poroste také podíl dostupného dřeva z listnatých stromů na úkor jehličnatých.

„Větší využití dřeva vnímám jako příležitost pro lidi, ekonomiku i přírodu. Chceme s českým dřevem hospodařit udržitelně a účelně. Zatímco nyní se jeho velká část využívá na energetické účely, do budoucna by to mělo být i v jiných oborech, zejména ve stavebnictví. Jedním z cílů surovinové politiky je do roku 2035 zvýšit podíl dřevostaveb na trhu na 25 procent a vytvořit pravidla pro dřevostavby s požární výškou 12 až 22,5 metru, a tím usnadnit jejich výstavbu. Chceme také dřevo výrazně více využívat v rámci veřejných zakázek,“ uvedl ministr Výborný.

Ministerstvo zemědělství by mělo podle Surovinové politiky v budoucnu periodicky vyhodnocovat vývoj dostupnosti dřeva, a to na základě dat z Národní inventarizace lesů. To by mělo sloužit jako podklad pro další strategická a investiční rozhodování státu i soukromých firem. Budou se také rozvíjet programy omezující riziko lesních požárů, kalamitních stavů a škod způsobených zvěří.

Dle surovinové politiky bude MPO i nadále zlepšovat normativní podmínky požární bezpečnosti pro větší využití dřeva ve stavebnictví.

„Dřevo je třeba chápat jako rovnocennou alternativu k ostatním stavebním materiálům. Stavby na bázi dřeva či kombinace dřeva s jinými materiály představují velký potenciál pro úspory energie a snížení emisí oxidu uhličitého. Vedle toho mají dřevěné konstrukce dobrou tepelnou izolaci, prostorovou flexibilitu, snadnou přestavitelnost, a v neposlední řadě také estetickou útulnost. Ministerstvo průmyslu a obchodu pracuje na zjednodušení procesu povolování dřevostaveb se

zaměřením na vícepodlažní budovy. Vytvořením normativních podmínek požární bezpečnosti pro větší využití dřeva ve stavebnictví a zavedením mezinárodních ISO standardů do systému českých technických norem byly technické bariéry pro stavbu vícepodlažních dřevostaveb v Česku zjednodušeny a postupně lze očekávat rozmach v tomto segmentu bytové i komerční výstavby," řekl vrchní ředitel sekce hospodářství MPO Eduard Muřický.

Podporu pro energeticky pasivní dřevostavby by v budoucnu mohlo poskytovat Ministerstvo životního prostředí.

„Polovina uhlíku je v lesích vázána v půdě, proto je důležité podporovat přirozené, staré lesy. Druhá polovina je ve stromech, a pokud se vykáčí, je potřeba, aby ve vzniklém produktu byl uhlík vázán co nejdéle. Dřevostavby vydrží 50, ale klidně 100 a více let. Výhoda dřevostaveb je navíc i v rychlosti jejich výstavby – potřebujeme neotrávovat pracemi sousedy, ale naopak potřebujeme rychle stavět školky nebo třeba tolik potřebné bydlení. Právě proto v dřevostavbách vidíme budoucnost. Rádi bychom tak do budoucna zvýhodnili dřevostavby i v rámci stávajících dotačních titulů Ministerstva životního prostředí v oblasti energetické účinnosti budov. Připravujeme také kalkulačku pro výpočet uhlíkové stopy z různých materiálů v rámci celého životního cyklu a chceme také prosazovat recyklaci odpadů obsahující dřevo,“ uvedl ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Velké zkušenosti s využitím dřeva ve stavebnictví mají Lesy České republiky. Ty již několik nových objektů regionálních sídel podniku vybudovaly jako dřevostavby.

„Dřevo je jedinečná obnovitelná surovina a ekologický stavební materiál. Proto ho využíváme při opravách i stavbách našich budov. Podporujeme tím větší využití tuzemského dříví, které navíc ve stavebnictví dostává vyšší přidanou hodnotu. Současně přispíváme k adaptaci lesů na klimatickou změnu. Špičkou mezi evropskými administrativními dřevostavbami bude nová budova ředitelství podniku v Hradci Králové. Inspirujeme tak i další investory,“ řekl generální ředitel Lesů ČR Dalibor Šafařík.

Tématu využití dřeva ve stavebnictví se dlouhodobě věnuje i lesnický expert Aleš Erber, který zdůrazňuje, že je nutné na dřevo pohlížet jako na strategickou surovinu a využívat jeho celkový obrovský potenciál.

„Dnešní moderní zpracování dřeva ho posouvá až do kosmického prostředí. Jsem rád, že Česká republika patří k prvním zemím Evropské unie, která má strategický přístup ke dřevu. Dokumentem tato vláda jasně deklaruje závazky ze svého programového prohlášení a sekundárně podporuje nově vznikající dřevostavební průmysl, kde dřevo jako trvale obnovitelný a udržitelný materiál, zajišťovaný našimi lesníky, hraje základní – strategickou roli,“ uvedl Aleš Erber.

Dřevo má podle Erbra samo o sobě vysokou požární odolnost, jelikož odhořívá pomalu, a sice 0,08 centimetru za minutu. V hloubce 1,5 milimetru dochází k samouhašení. Lze tedy říci, že je při požáru odolnější než ocel a není divu, že z něj lze stavět dřevěné mrakodrapy.

„Věřím, že se Česko stane jedním z celosvětových lídrů ve výstavbě dřevostaveb, které v budoucnu může i vyvážet do zemí, kde nemají takové zásoby dříví, špičkové lesnictví a vyspělou ekonomiku. Máme v rukou možnost se v tomto směru stát z montovny výrobnou s nejvyšší přidanou hodnotou a zároveň díky nově vznikajícímu odvětví pomoci průmyslu přiblížit se uhlíkově neutralitě,“ řekl Aleš Erber.

Surovinovou politiku pro dřevo předloží MZe ve spolupráci s MPO v nejbližší době vládě. Po jejím schválení začnou jednotlivé resorty plnit úkoly, které jim z ní vyplývají. Naplňování surovinové politiky bude každých šest měsíců vyhodnocovat Stálá pracovní skupina při Radě vlády pro

energetickou a surovinovou strategii ČR, tvořená zástupci klíčových resortů (MZe, MPO a MŽP), vlastníků lesů a organizací lesnicko-dřevařského sektoru.

Od dneška také funguje webová záložka k Surovinové politice pro dřevo na webu MZe – eagri.cz/drevo. Zde budou k dispozici všechny základní informace a průběžné zprávy o plnění.

<https://lesycr.cz/tiskova-zprava/vice-dreva-mene-betonu-surovinova-politika-pro-drevo-podpori-tuzemske-zpracovani-dreva-vice-se-bude-vyuzivat-i-ve-stavebnictvi>